

Finansijski izvještaji za 2017.
godinu i izvještaj nezavisnog
revizora

Meridian a.d. Banja Luka

FEBRUAR 2018.

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2017. godine	5
Izveštaj o ostalim dobitima i gubicima perioda za period 01.01. - 31.12.2017. godine	6
Bilans Stanja na dan 31.12.2017. godine	7
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2017. - 31.12.2017. godine	8
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2017. - 31.12.2017. godine	9
1. Osnovni podaci o društvu	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	11
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	12
4. Značajne računovodstvene procjene	17
5. Prihodi od prodaje učinaka	18
6. Ostali poslovni prihodi	18
7. Troškovi materijala	18
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	19
9. Troškovi proizvodnih usluga	19
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja	19
11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	19
12. Ostali rashodi	20
13. Porez na dobit	20
14. Zarada po akciji	20
15. Nekretnine, postrojenja i oprema	21
16. Dugočni finansijski plasmani	21
17. Kratkoročna potraživanja	22
18. Kratkoročni finansijski plasmani	22
19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	23
20. Aktivna vremenska razgraničenja	23
21. Osnovni kapital	23
22. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	24
23. Dugoročni krediti	24
24. Kratkoročne finansijske obaveze	25
25. Obaveze iz poslovanja	26
26. Obaveze iz specifičnih poslova	26
27. Obaveze za zarade i naknade zarada	26
28. Upravljanje finansijskim rizicima	26
29. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	28
30. Potencijalne obaveze	28

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@grantthornton.ba

www.grantthornton.ba

Akcionarima društva Meridian a.d. Banja Luka

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja privrednog društva Meridian a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao i za takve interne kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbjede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

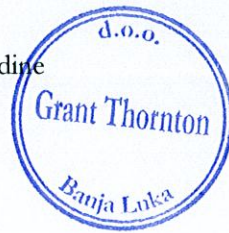
Izvještaj nezavisnog revizora (nastavak)

Akcionarima društva Meridian a.d. Banja Luka (nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Banja Luka, 28. februar 2018. godine

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Alexsandar Džombić

Ovlašćeni revizor

Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2017. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2017. u KM	2016. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		250	50.176
Prihodi od prodaje učinaka	5	9.413.817	8.949.145
Ostali poslovni prihodi	6	262.659	289.220
		9.676.726	9.288.541
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodane robe		-	34.087
Troškovi materijala	7	440.454	394.920
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	3.711.400	3.446.479
Troškovi proizvodnih usluga	9	1.903.336	1.681.338
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	715.031	387.070
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	11	1.846.590	1.925.260
Troškovi poreza		27.072	27.773
Troškovi doprinosa		53.019	59.279
		8.696.902	7.956.206
Poslovni dobitak		979.824	1.332.335
Finansijski prihodi		5.426	10.018
Finansijski rashodi		(83.123)	(51.869)
Ostali prihodi		54.005	23.120
Ostali rashodi	12	(291.914)	(633.685)
Dobitak prije oporezivanja		664.218	679.919
Tekući i odloženi porez na dobit	13	(75.059)	(90.478)
Neto dobitak		589.159	589.441
Zarada po akciji	14	0,0783	0,0776

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Lice ovlašteno za zastupanje

Andelko Šobot

Lice sa licencom

Aleksandar Šurlan

Izveštaj o ostalim dobitima i gubicima perioda za period 01.01. - 31.12.2017. godine

Bilansne pozicije	2017. u KM	2016. u KM
Neto dobitak perioda	589.159	589.441
Ostali dobiti/(gubici) u periodu	21.590	(11.059)
Ukupan neto dobitak	610.749	578.382

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans Stanja na dan 31.12.2017. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Stalna imovina			
Nekretnine, postrojenja, oprema	15	7.331.495	5.808.228
Dugoročni finansijski plasmani	16	334.586	332.335
		7.666.081	6.140.563
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi		18.247	26.681
Kratkoročna potraživanja	17	7.101.428	7.340.893
Kratkoročni finansijski plasmani	18	145.178	128.374
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19	340.993	316.638
Porez na dodatu vrijednost		15.844	8.073
Aktivna vremenska razgraničenja	20	1.532.531	1.532.531
		9.154.221	9.353.190
UKUPNA AKTIVA		16.820.302	15.493.753
Kapital			
Osnovni capital	21	7.842.578	7.842.578
Emisiona premija		23.582	23.582
Rezerve		913.956	913.956
Revalorizacione rezerve		-	24.718
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		91.182	94.308
Neraspoređeni dobitak		2.263.673	1.665.671
		11.134.971	10.564.813
Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	22	319.256	207.704
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	23	9.867	124.879
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	24	278.603	45.993
		288.470	170.872
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	25	1.764.982	751.262
Obaveze iz poslovanja	26	473.248	688.447
Obaveze iz specifičnih poslova	27	2.442.298	2.722.705
Obaveze za zarade i naknade zarada	28	320.970	297.956
Druge obaveze		56.162	60.195
Porez na dodatu vrijednost		836	-
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		19.109	11.861
		5.077.605	4.550.364
UKUPNO PASIVA		16.820.302	15.493.753

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2017. - 31.12.2017. godine

	2017. u KM	2016. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	120.671.789	105.231.921
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	24.498	11.720
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	828.230	757.407
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(6.215.636)	(6.334.326)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(3.398.885)	(3.308.066)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(49.628)	(50.484)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(80.718)	(54.043)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(112.015.348)	(95.270.001)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	(235.698)	984.128
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, NPO, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	31.818	10.950
Prilivi po osnovu kamata	5.261	9.278
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, NPO, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	(499.760)	(179.762)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(462.681)	(159.534)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	34.794.763	29.880.471
Odlivi po osnovu otkupa sopstvnih akcija i udjela	(16.804)	(128.374)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(33.950.654)	(30.096.068)
Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	(84.028)	(90.917)
Odliv po osnovu isplaćenih dividendi	(20.543)	(333.837)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	722.734	(768.725)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	24.355	55.869
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	316.638	260.769
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	340.993	316.638

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvjestaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2017. - 31.12.2017. godine

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobitci/ gubici	Ostale rezerve	Neraspoređeni dobitak / nepokriveni gubitak	Ukupno
						u KM
Stanje na dan 01.01.2016. godine	7.842.578	44.299	124.949	937.538	1.423.149	10.372.513
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	(30.641)	-	-	(30.641)
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	589.441	589.441
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(19.581)	-	-	19.581	-
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	-	-	-	-	(366.500)	(366.500)
Stanje na dan 31.12.2016./ 01.01.2017. god.	7.842.578	24.718	94.308	937.538	1.665.671	10.564.813
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	(3.126)	-	-	(3.126)
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	589.159	589.159
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(24.718)	-	-	24.718	-
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	-	-	-	-	(15.875)	(15.875)
Stanje na dan 31.12.2017. godine	7.842.578	-	91.182	937.538	2.263.673	11.134.971

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

„MERIDIAN“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu “Društvo”) je akcionarsko društvo za transport i logistiku, sa sjedištem u Banjaluci, Ul. Veselina Masleše 21/II.

Skraćeno poslovno ime društva je: MERIDIAN ad Banja Luka.

Društvo je prvi put registrovano 1948. god. u okviru tadašnjeg ŽTO „INTERŠPED“ Sarajevo, a od 1979. god. kao osnovna organizacija „INTERŠPED“ Banja Luka. Pod nazivom „MERIDIAN“ posluje od 01.01.1990. god.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci br. U/I 1693/01 od 08.10.2001. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija prodajom dijela državnog kapitala u preduzeću Meridian a.d. Banja Luka akcionarski kapital 5.274.062 KM.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci br. U/I 95/03 od 24.03.2003. godine upisana je prodaja preostalog dijela državnog kapitala i promjena lica ovlaštenog za zastupanje (upisan direktor Anđelko Šobot).

Rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci br. 071-0-Reg-08-000974 od 30.05.2008. godine upisano je povećanje osnovnog kapitala društva II emisijom akcija javnom ponudom (akcionarski kapital sada iznosi 6.274.062 KM).

Rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci br. 071-0-Reg-09-001037 od 24.06.2009. godine upisano je povećanje osnovnog kapitala III emisijom akcija pretvaranjem raspoloživih rezervi i neraspoređene dobiti u osnovni kapital (upisani kapital 7.842.578 KM).

Dana 17.07.2016. godine Okružni privredni sud u Banja Luci izvršio je upis promjene poslovnog imena društva, i sada glasi: MERIDIAN Akcionarsko društvo za transport i logistiku.

Poslovi Društva se uglavnom baziraju na špeditersku uslugu, odnosno: usluge međunarodne i unutrašnje špedicije, posredovanje u carinskom postupku, obezbjeđenje transporta (kamionskog, željezničkog, avio, pomorskog, PTT), uskladištenje robe u vlastitim i iznajmljenim skladištima, organizaciju zbirnog transporta, davanje svih vrsta informacija o otpremi i dopremi robe, konsalting poslovi.

Matični broj Društva je: 01140540, a JIB 4400964260004.

Društvo na dan 31. decembra 2017. godine ima 138 radnika (na dan 31. decembra 2016. godine ima 136 radnika) u okviru četiri sektora Uprave i 16 poslovnih jedinica.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj. Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2017. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja Društvo nije u potpunosti primjenilo MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine. Imajući u vidu materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srpske od MSFI i MRS mogu da imaju na istinitost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati finansijskim izvještajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 63/16).

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

a) Prihodi i rashodi

Prihod se priznaje po fer vrijednosti primljenih naknada ili potraživanja kada je vjerovatno da će se ekonomske koristi ostavriti i kada se iste mogu pouzdano izmjeriti i sučeliti sa troškovima koji nastaju u vezi sa poslovnim promjenama.

Prihodi od prodaje robe i proizvoda se iskazuju po pravičnoj vrijednosti sredstava koja je primljena ili će biti primljena, u neto iznosu nakon umanjenja za date popuste, povraćaje proizvoda i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada se rizik i korist povezana sa pravom vlasništva prenosi na kupca, a to podrazumijeva datum isporuke kupcu.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

b) Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2017.	31.12.2016.
EUR	1,95583	1,95583

c) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

d) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nepokretnosti i postrojenja vrši se linearnom metodom na nabavnu vrijednost svakog pojedinačnog sredstva po stopi od 3%. Amortizacija opreme i ostalih sredstava vrši se degresivnom metodom na ukupnu knjigovodstvenu (sadašnju) vrijednost grupe sredstava po stopi od 20%. Sredstva se uvrštavaju u grupu po nabavnoj vrijednosti, a stalna sredstva koja su stavljena u upotrebu do 31. decembra 2016. godine uvrštavaju se u određenu grupu po njihovoj knjigovodstvenoj (sadašnjoj) vrijednosti. Kada se formira grupa sredstava ista se amortizuje po propisanoj stopi na sadašnju vrijednost. Amortizacija kompjutera, monitora, ups uređaja, štampača, informacijski sistem, softvera i servera vrši se degresivnom metodom na ukupnu knjigovodstvenu (sadašnju) vrijednost grupe sredstava po stopi od 40%. Sredstva se uvrštavaju u grupu po nabavnoj vrijednosti, a stalna sredstva koja su stavljena u upotrebu do 31. decembra 2016. godine uvrštavaju se u određenu grupu po njihovoj knjigovodstvenoj (sadašnjoj) vrijednosti. Kada se formira grupa sredstava ista se amortizuje po propisanoj stopi na sadašnju vrijednost.

Početak obračuna amortizacije je prvi dan narednog mjeseca srazmjerno broju mjeseci upotrebe sredstva u tom poreskom periodu. Ukoliko je sredstvo nabavljeno 03.05. tekuće godine početak obračuna amortizacije je 01.06. tekuće godine, a amortizacije se obračunava za sedam mjeseci tekuće godine. Ukoliko je osnovica za obračun amortizacije manja od 1.000 KM za nepokretnosti, postrojenja i neamaterijalna sredstva taj iznos se u cjelosti priznaje kao rashod. Ukoliko je vrijednost grupe (za opremu, ostala sredstva, kompjuteri, informacijske sisteme, softvere i servere) manja od nule vrijednost grupe sredstava u cjelosti se priznaje kao rashod. Amortizacija se obračunava do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je otuđenje izvršeno.

Vrijednost grupe sredstava umanjuje se za:

1. Prodajnu vrijednost otuđenih sredstava;
2. Naknade primljene za gubitak sredstava, a koja predstavlja naknadu primljenu po osnovu osiguranja u slučaju uništenja odgovarajućeg stalnog sredstva;
3. Preostalu neamortizovanu obavezu po finansijskom lizingu u slučaju raskida ugovora o finansijskom lizingu prije isteka predviđenog roka;

Za iznos naknadnih ulaganja uvećava se saldo grupe u koju je sredstvo razvrstano. Vrijednost grupe se ne umanjuje za iznos otpisanih sredstava, a rashodi koji nastaju po tom osnovu ne priznaju se prilikom utvrđivanja poreske osnovice. U vrijednost grupe ne priznaje se iznos po osnovu usklađivanja vrijednosti osnovnih sredstava.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

e) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budućí novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

f) Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijea, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet značajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospeljeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

g) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobitci biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

h) Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

i) Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se ugovorom o lizingu na Društvo prenose svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing. Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva u visini sadašnjih minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu. Sredstva koja se drže na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda korisnog veka trajanja ili perioda zakupa, u zavisnosti od toga koji je od ova dva perioda kraći. Zakupi kod kojih zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni lizing. Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se u bilansu uspeha ravnomerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promijene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

(b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

(c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

4. Značajne računovodstvene procjene (nastavak)

(d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjerenja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usljed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

5. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2017. u KM	2016. u KM
Prihodi od prodaje učinaka u Republici Srpskoj	5.793.482	5.716.763
Prihodi od prodaje učinaka u Federaciji BiH	2.917.295	2.632.964
Prihodi od prodaje učinaka u Brčko Distriktu BiH	122.027	142.492
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	581.013	456.927
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	9.413.817	8.949.145

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2017. u KM	2016. u KM
Prihod od dotacija	552	1.187
Prihodi od zakupa poslovnog prostora	50.513	78.186
Prihodi od skladišnina	197.423	193.330
Prihodi od skladišnina oslobođenih obračuna PDV	2.105	3.810
Prihodi od fonda	12.066	11.578
Ostali poslovni prihodi	-	1.129
Ukupno ostali poslovni prihodi:	262.659	289.220

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi materijala za izradu učinaka	540	800
Troškovi ostalog materijala	115.221	105.418
Troškovi goriva i energije	324.693	288.702
Ukupno troškovi materijala:	440.454	394.920

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi bruto zarada	2.750.995	2.608.815
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	43.340	39.605
Troškovi bruto naknada članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl.	26.843	26.843
Troškovi zaposlenih na službenom putu	72.805	81.261
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	817.417	689.955
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	3.711.400	3.446.479

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi transportnih usluga	1.263.334	1.126.907
Troškovi usluga održavanja	190.999	140.311
Troškovi zakupa	290.028	249.526
Troškovi sajmovi	1.165	1.020
Troškovi reklame i propagande	19.253	33.548
Troškovi ostalih usluga	138.557	130.026
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	1.903.336	1.681.338

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi amortizacije	591.099	387.070
Troškovi rezervisanja	123.932	-
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	715.031	387.070

11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	157.727	158.859
Troškovi reprezentacije	68.255	63.009
Troškovi premija osiguranja	38.374	34.781
Troškovi platnog prometa	534.239	508.214
Troškovi članarina	3.822	7.519
Ostali nematerijalni troškovi	1.044.173	1.152.878
Ukupno nematerijalni troškovi (poreza i doprinosa):	1.846.590	1.925.260

12. Ostali rashodi

Ostali rashodi	2017. u KM	2016. u KM
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	26.047	2.171
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	263.729	630.582
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	2.138	932
Ukupno ostali rashodi:	291.914	633.685

13. Porez na dobit

(a) Komponente poreza na dobit

Tekući i odloženi porez na dobit	2017. u KM	2016. u KM
Tekući porez na dobit	75.059	91.462
Odloženi poreski prihodi perioda	-	(984)
Ukupno tekući i odloženi porez:	75.059	90.478

(b) Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit	2017. u KM	2016. u KM
Dobitak prije oporezivanja	664.218	679.919
Korekcija za poreske svrhe	86.373	234.702
Poreska osnovica	750.591	914.621
Ukupno tekući porez na dobit:	75.059	91.462

14. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2017. u KM	2016. u KM
Dobitak obračunskog perioda	613.876	609.022
Prosječan ponderisani broj akcija	7.842.578	7.842.578
Ukupno tekući i odloženi porez:	0,0783	0,0776

15. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ulaganja u tuđa sredstva	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31.12.2015.	9.925.232	2.194.625	68.400	3.329	207.034	12.398.620
Nabavke u toku godine	-	166.942	-	-	-	166.942
Otuđenja i rashodovanja	-	(93.239)	-	-	(199.427)	(292.666)
Stanje na dan 31.12.2016.	9.925.232	2.268.328	68.400	3.329	7.607	12.272.896
Nabavke u toku godine	-	-	-	-	125.632	2.125.632
Prenosi	-	499.760	-	-	(499.760)	-
Otuđenja i rashodovanja	(8.700)	(193.252)	-	-	-	(201.952)
Stanje na dan 31.12.2017.	9.916.532	2.574.836	68.400	3.329	1.633.479	14.196.576
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 31.12.2015.	4.691.956	1.476.086	-	623	-	6.168.665
Amortizacija	178.386	208.421	-	263	-	387.070
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(91.067)	-	-	-	(91.067)
Stanje na dan 31.12.2016.	4.870.342	1.593.440	-	886	-	6.464.668
Amortizacija	291.374	299.253	-	472	-	591.099
Prodaja u periodu i rashodovanje	(3.454)	(187.232)	-	-	-	(190.686)
Stanje na dan 31.12.2017.	5.158.262	1.705.461	-	1.358	-	6.865.081
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2016. godine	5.054.890	674.888	68.400	2.443	7.607	5.808.228
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	4.758.270	869.375	68.400	1.971	1.633.479	7.331.495

Na nekretninama je upisana hipoteka u korist poslovnih banaka po garancijama koje Društvo koristi za redovno poslovanje.

16. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	306.891	300.596
Ostali dugoročni finansijski plasmani	27.695	31.739
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	334.586	332.335

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 334.586 KM (na dan 31. decembra 2016. godine 332.335 KM) najvećim dijelom se odnose na finansijska sredstva raspoloživa za prodaju prema tabelama u prilogu:

16. Dugočni finansijski plasmani (nastavak)

Oznaka HOV	Naziv emitenta	Broj HOV na dan 31.12.2016.	Nabavna vrijednost	Fer cijena	Fer vrijednost na dan 31.12.2016.
KRIP-R-A	Kristal invest fond a.d. Banja Luka	15.633	53.612	3,45	53.934
VLTG-R-A	Veletrgovina a.d. Gradiška	493.325	152.676	0,50	246.662
Stanje na dan 31.12.2016. godine		508.958	206.288		300.596

Oznaka HOV	Naziv emitenta	Broj HOV na dan 31.12.2017.	Nabavna vrijednost	Fer cijena	Fer vrijednost na dan 31.12.2017.
OPTP-U-A	OAIF opportunity fund	15.633	53.612	3,25	50.807
VLTG-R-A	Veletrgovina a.d. Gradiška	493.325	152.676	0,50	246.663
KRIP-R-B	ZMIF u preoblikovanju Kristal invest fond a.d. Banja Luka	628.058	9.421	0,02	9.421
Stanje na dan 31.12.2017. godine		1.137.016	215.709		306.891

17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	2017. u KM	2016. u KM
Kupci iz Republike Srpske	5.235.452	5.457.519
Kupci iz Federacije BiH	1.129.458	1.104.766
Kupci iz Brčko Distrikta BiH	88.356	106.522
Kupci iz inostranstva	500.939	575.491
Sumnjiva i sporna potraživanja	3.244.271	2.980.900
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(3.244.271)	(2.980.900)
Potraživanja od zaposlenih	57.132	48.305
Potraživanja od državnih organa i organizacija	72.314	37.838
Ostala kratkoročna potraživanja	17.777	10.452
Ukupno kratkoročna potraživanja:	7.101.428	7.340.893

18. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 145.178 KM (na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 128.374 KM) u potpunosti se odnose na otkupljene sopstvene akcije, po sudskim poravnanjima od 07.09.2016. i 10.10.2016. godine. Društvu je uplatilo ratu tužiocima Advantis Brokeru a.d. Banja Luka i Zavodu za ekonomiku i razvoj a.d. Banja Luka u iznosu od 16.804 KM, koja je dospjela na plaćanje 24. januara 2017. godine, i koja je plaćena.

19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2017. u KM	2016. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	318.603	285.728
Poslovni račun - strana valuta	1.995	7.800
Izdvojena novčana sredstva	15.322	20.074
Blagajna - domaća valuta	5.073	3.036
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	340.993	316.638

20. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Unaprijed plaćen zakup	19.558	19.558
Plaćena garancija za Unis Fabrika cijevi a.d. Derventa	1.512.973	1.512.973
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	1.532.531	1.532.531

Društvo je u toku 2016. godine izvršilo plaćanje obaveza po osnovu nezakonitog protesta carinske garancije od Uprave za indirektno oporezivanje za komitenta Unis Fabrika cijevi a.d. Derventa u iznosu od 1.512.973 KM.

21. Osnovni kapital

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 7.842.578 KM (na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 7.842.578 KM) sastoji se od 7.842.578 običnih (redovnih) akcija nominalne vrijednosti od 1 KM po akciji.

Akcionari Društva na dan 31. decembra 2017. godine su dati u narednoj tabeli:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
ZMIF u preoblikovanju Kristal invest fond a.d. Banja Luka	1.176.644	15,00
Roguljić Bojan	1.063.050	13,55
Stanivuković Dragan	1.038.900	13,25
DUIF Kristal invest a.d. - OMIF MAXIMUS FUND	784.257	10,00
DUIF Kristal invest a.d. - OMIF FUTURE FUND	784.257	10,00
DUIF Kristal invest a.d. - OAIF OPPORTUNITY FUND	784.000	10,00
PREF ad Banja Luka	606.136	7,73
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	360.531	4,60
ZMIF u preoblikovanju Zepter fond a.d. Banja Luka	249.751	3,18
Šobot Anđelko	242.437	3,09
Ostali akcionari	752.615	9,60
Ukupno osnovni kapital:	7.842.578	100,00

21. Osnovni kapital (nastavak)

Akcionari Društva na dan 31. decembra 2016. godine su dati u narednoj tabeli:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
ZMIF u preoblikovanju Kristal invest fond a.d. Banja Luka	1.959.861	24,99
ZMIF u preoblikovanju Zepter fond a.d. Banja Luka	1.817.909	23,18
Roguljić Bojan	1.062.669	13,55
Stanivuković Dragan	1.038.357	13,24
PREF a.d. Banja Luka	605.447	7,72
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	359.974	4,59
Šobot Anđelko	242.336	3,09
ZER a.d. Banja Luka	50.192	0,64
Softić Dženis	42.350	0,54
Megamix d.o.o. Sarajevo	36.860	0,47
Ostali akcionari	626.623	7,99
Ukupno osnovni kapital:	7.842.578	100,00

22. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	39.180	27.628
Razgraničeni prihodi i primljene donacije	39.867	39.867
Ostala dugoročna rezervisanja	240.209	140.209
Ukupno rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi:	319.256	207.704

23. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Addiko banka a.d. Banja Luka	115.530	225.000
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	(105.663)	(100.121)
Ukupno dugoročni krediti:	9.867	124.879

Obaveze Društva po osnovu dugoročnih kredita na dan 31. decembra 2017. godine iznose 9.867 KM (na dan 31. decembra 2017. godine iznose 124.879 KM) i odnose se na dugoročni kredit kod Addiko banke a.d. Banja Luka na rok od 24 mjeseca i varijabilnu kamatnu stopu koja na dan zaključenja ugovora iznosi 5,40% i vezana je vrijednost 6-mjesečnog EURIBOR-a.

Struktura dospjeća obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročni krediti	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Do 1 godine	105.663	100.121
Od 2 do 3 godine	9.867	124.879
Ukupno dugoročni krediti:	115.530	225.000

24. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu

Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
UniCredit Leasing doo Podružnica Banja Luka	45.819	68.651
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo	342.752	-
Hypo Alpe Adria Leasing d.o.o. Banja Luka	-	32.711
	388.571	101.362
UniCredit Leasing doo Podružnica Banja Luka	(45.798)	(22.658)
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo	(64.169)	-
Hypo Alpe Adria Leasing d.o.o. Banja Luka	-	(32.711)
	(109.967)	(55.369)
Ukupno dugoročne obaveze po finansijskom lizingu:	278.603	45.993

Struktura dospjeća obaveza po dugoročnom finansijskom lizingu na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročni finansijski lizing	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Do 1 godine	109.967	55.369
Od 1 do 2 godine	72.444	45.993
Od 2 do 5 godine	206.160	-
Ukupno dugoročni finansijski lizing:	388.571	101.362

25. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
<i>Kratkoročni krediti</i>		
<i>Sparkasse Bank</i>	1.180.000	-
Addiko banka a.d. Banja Luka overdraft	-	245.747
Raiffeisen Bank	234.861	-
Unicredit banka a.d. Banja Luka overdraft	134.490	350.025
	1.549.351	595.772
<i>Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu do godinu dana</i>		
Dio dugoročnih obaveza po dugoročnim kreditima	105.663	100.121
Dio dugoročnih obaveza po finansijskom lizingu	109.968	55.369
	215.631	155.490
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	1.764.982	751.262

26. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	20.420	288.341
Dobavljači iz Republike Srpske	224.590	223.571
Dobavljači iz Federacije BiH	123.453	115.316
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	778	1.017
Dobavljači iz inostranstva	103.997	60.202
Ostale obaveze iz poslovanja	10	-
Ukupno obaveze iz poslovanja:	473.248	688.447

27. Obaveze iz specifičnih poslova

Obaveze iz specifičnih poslova	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Obaveze za carinske dažbine i PDV komitenata	1.498.013	2.140.134
Takse i drugi troškovi	907.006	534.294
Ostale uplate po računima iz specifičnih poslova	37.279	48.277
Ukupno obaveze iz specifičnih poslova:	2.442.298	2.722.705

28. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	155.304	154.212
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	20.893	9.595
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	112.785	103.374
Obaveze za ostala neto lična primanja	31.988	30.775
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	320.970	297.956

29. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

29. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društva vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se njegova potraživanja i plasmani odnose na manji broj kupaca

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Ukupna zaduženost	2.053.452	922.134
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(340.993)	(316.638)
Neto zaduženost	1.712.459	605.496
Kapital	11.134.971	10.564.813
Ukupan kapital	12.847.430	11.170.309
Pokazatelj zaduženosti	13,33%	5,42%

30. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

31. Potencijalne obaveze

Vrijednost datih garancija po osnovu plaćanja uvoznih dažbina u tuđe ime i za tuđi račun na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 26.843.993 KM. Rukovodstvo smatra da date garancije neće prouzrokovati materijalno značajne odlive za Društvo.

Procjenjena vrijednost sudskih sporova koji se na dan 31. decembra 2017. godine vode protiv Društva iznosi 5.220.422 KM (na dan 31. decembra 2016. godine vode protiv Društva iznosi 5.220.422 KM). Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Rukovodstvo smatra da sudski sporovi koji se vode protiv Društva neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Društvo.

Odgovorno lice

